

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. május 7.
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2024. május 7.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 7983/24

Tárgy: Az Európai Számvevőszék 04/2023. sz., „Az Éghajlatváltozás elleni globális szövetség (+)” című különjelentése
– A Tanács következtetései (2024. május 7.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „Az Éghajlatváltozás elleni globális szövetség (+)” című, 04/2023. sz. európai számvevőszéki különjelentésről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2024. május 7-i, 4021. ülésén jóváhagyott.

**Az Európai Számvevőszék 04/2023. sz., „Az Éghajlatváltozás elleni globális szövetség (+)”
című különjelentése**

A Tanács következtetései

1. A Tanács üdvözli az Európai Számvevőszék 04/2023. sz., „Az éghajlatváltozás elleni globális szövetség (+)” című különjelentését.
2. A Tanács újólág megerősíti az EU elkötelezettségét amellet, hogy senkit sem hátrahagyva támogassa a kiszolgáltatott helyzetben lévőket, továbbá hogy megerősítse a fejlődő országoknak az éghajlati hatásokra való felkészüléshez és reagáláshoz már jelenleg is nyújtott támogatást, főként a reziliencia erősítésén és kapacitásépítésen, valamint alkalmazkodási intézkedéseken keresztül. Ezzel összefüggésben a Tanács tudomásul veszi, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásában a legkevésbé fejlett országok és a fejlődő kis szigetállamok részaránya a legkisebb, mégis azon országok közé tartoznak, amelyeket a leginkább érintik az éghajlatváltozás hatásai.
3. A Tanács újólág megerősíti az EU elkötelezettségét amellet, hogy határozott és döntő lépéseket tegyen a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében, valamint emlékeztet az EU és tagállamai által arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalásra, hogy a lehető leghamarabb és 2025-ig folyamatosan, a források széles körének felhasználásával továbbra is hozzájárulnak azon cél megvalósításához, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására kollektív szinten évi 100 milliárd USD kerüljön mozgósításra, és arra számít, hogy ez a cél 2023-ban teljesülni fog. A Tanács újólág megerősíti, hogy elkötelezett a glasgow-i éghajlati paktum azon felhívásának a teljesítése mellett, amely szerint 2025-ig a fejlett országoknak minősülő részes feleknek 2019-hez képest legalább meg kell duplázniuk a fejlődő országok részére az alkalmazkodáshoz nyújtott kollektív klímafinanszírozásukat.
4. A Tanács arra is emlékeztet, hogy az EU, annak tagállamai, valamint az Európai Beruházási Bank együttesen a legnagyobb mértékben járulnak hozzá világviszonylatban az éghajlatváltozás elleni küzdelem közfinanszírozásához – 2021-ben 23,04 milliárd EUR-val –, és hangsúlyozza, hogy a hozzájárulás több mint 50 %-át az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás vagy horizontális intézkedések céljára különítették el.

5. Ezzel összefüggésben a Tanács hangsúlyozza, hogy az EU 2007 és 2020 között az éghajlatváltozás elleni globális szövetség+ nevű kezdeményezés keretében 729 millió EUR-t biztosított a klímafinanszírozás szintjének növelésére irányuló erőfeszítéseinek részeként, különös tekintettel az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra.
6. A Tanács kiemeli, hogy az EU határozottan támogatja a Párizsi Megállapodást, az ENSZ-nek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjét és az abban foglalt 13. fenntartható fejlődési célt, amely szerint sürgős lépéseket kell tenni a klímaváltozás és annak hatásai elleni fellépésre, továbbá elismeri, hogy az éghajlatváltozás elleni globális szövetség(+) az egyik olyan eszköz, amelyen keresztül a múltban ennek a célnak az elérésére törekedtek. A Tanács továbbá újólag felszólít a biológiai sokféleségről szóló Kunming-Montreal megállapodás hatékony végrehajtására, valamint újólag megerősíti a sendai katasztrófabockázat-csökkentési keret végrehajtására irányuló támogatását.
7. A Tanács elismeri az éghajlatváltozás elleni globális szövetség(+)-hoz hasonló globális kezdeményezések bizonyos korlátait, amelyekre az Európai Számvevőszék is rámutatott. Kiemeli ugyanakkor, hogy az ilyen kezdeményezések végrehajtásából levont tanulságok nagy jelentőséggel bírtak az NDICI – Globális Európa eszközben meghatározott, új éghajlat-politikai megközelítés kidolgozása során, amely a kiadásokat illetően ambiciózus, 30 %-os célértéket irányoz elő az éghajlat-politikai célokra vonatkozóan, és amely az európai zöld megállapodás és a Global Gateway külső dimenzióját támogató földrajzi programokon keresztül érdemi forrásokat hivatott mozgósítani az éghajlattal kapcsolatos kezdeményezésekre.
8. A Tanács üdvözli a Számvevőszék megállapításait, különösen az azzal kapcsolatosakat, hogy az eredmények megvalósítása és a rájuk fordított költségvetési források közötti egyensúly gondos megteremtése révén növelni kell az éghajlat-politikai intézkedések hatékonyságát, továbbá azokat a megállapításokat, amelyek a kísérleti projektektől és a kapacitásépítési szakasztól az alkalmazkodási intézkedések kiterjesztése felé történő elmozdulás folyamatában tapasztalható hiányosságokat tárgyalják. Ezzel kapcsolatban a Tanács nyugtázza különösen a Számvevőszék azon ajánlását, hogy egymást követő intézkedések esetén javítani kell a kapacitásépítés és az egyéb tevékenységek közötti egyensúlyt, hogy ezáltal fokozni lehessen az olyan konkrét alkalmazkodási intézkedéseket, amelyek több olyan embert tudnak elérni, akiket közvetlenül sújtanak az éghajlatváltozás hatásai. E tekintetben a Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy az alkalmazkodási intézkedéseknek arra kell összepontosítaniuk, hogy az őslakos népek tudásán és a tudományon alapuló közösségek és intézményi kapacitások épüljenek ki.

9. A Tanács különösen fontosnak tartja a Számvevőszék azon megállapítását, hogy az éghajlatváltozás elleni globális szövetség(+) nem összpontosított kellőképpen az éghajlati hatások által leginkább érintettek, különösen a legszegényebb háztartások és a nők szükségleteire. Ezzel kapcsolatban a Tanács kiemeli, hogy egy megbízható monitoring- és értékelési rendszer keretében folyamatosan mérni kell az uniós finanszírozású éghajlat-politikai intézkedések hatását és eredményeit a partnerországokban, valamint felkéri a Bizottságot, hogy válasszon ki megfelelő mutatókat és határozzon meg alap- és célértékeket a tevékenységek eredményeinek méréséhez, többek között a „Globális Európa” teljesítménymonitoring-rendszer e célból történő teljes körű kiaknázása révén.
10. A Tanács tudomásul veszi annak fontosságát, hogy a tagállamoktól, a magánszektorból és egyéb adományozóktól – többek között nem hagyományos források és innovatív finanszírozás révén – további forrásokat vonjanak be az átalakító hatású éghajlat-politikai intézkedések helyszíni végrehajtása érdekében. Ugyanakkor a Tanács nyomatékosítja, hogy a klíma- és energiadiplomácia az uniós külpolitika egyik alapvető eleme, és hogy az EU elkötelezett amellett, hogy világszerte együttműködjön a partnerekkel annak érdekében, hogy a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők – például a legkevesbé fejlett országokban és a fejlődő kis szigetállamokban élők – támogatást kapjanak az éghajlatváltozás hatásaihoz történő alkalmazkodásban. A Tanács kiemeli a külső tevékenységekre irányuló „Európa együtt” megközelítést, amely stabil keretet biztosít az érdemi és egyenlőségen alapuló partnerségek létrehozásához, továbbá nyomatékosítja, hogy kollektív kommunikációt kell folytatni és fel kell hívni a figyelmet az „Európa együtt” megközelítésre.
11. A Tanács kiemeli továbbá, hogy az éghajlat-politikai intézkedések terén szisztematikusabban kell foglalkozni a nemek közötti egyenlőséggel, valamint a nők és a lányok jogaival és szükségleteivel, mivel őket aránytalan mértékben érintik az éghajlatváltozás hatásai, miközben ők a természeti erőforrások elsődleges felhasználói és kezelői is. E tekintetben a Tanács tudomásul veszi az NDICI – Globális Európa nemek közötti egyenlőségre irányuló ambiciózus céljait, amelyek szerint a végrehajtott új intézkedések legalább 85 %-ának elsősorban vagy jelentős mértékben a nemek közötti egyenlőséget kell szolgálnia, valamint nyugtázza a Bizottság azon szándékát, hogy végrehajtsa a Számvevőszék vonatkozó ajánlásait. Ezzel összefüggésben a Tanács továbbá nyugtázza „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, elnökségi következtetések útján üdvözölt dokumentumban foglalt intézményi és stratégiai célértékeket. A Tanács emlékeztet arra, hogy elkötelezett a nők és a fiatalok – sokféleségüktől függetlenül – teljes körű, egyenlő, hatékony és érdemi részvétele mellett, többek között a közélet és a politikai élet minden területén, amint azt az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020 és 2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési terv is előíranyozza.

12. A Tanács támogatja az arra vonatkozó felhívást, hogy a globális kezdeményezések végrehajtása során a legszegényebb háztartásokra összpontosítsanak, és üdvözli a Bizottság arra irányuló szándékát, hogy ennek megfelelően lépjen fel az általa a strukturális sérülékenységek és egyenlőtlenségek kezelése érdekében tervezett tevékenységek keretében. A Tanács felkéri a Bizottság szolgálatait és az EKSZ-t, hogy az éghajlatváltozással kapcsolatos, a fejlődő országokban megvalósítandó intézkedések finanszírozása során – az egyes országok körülményeit figyelembe véve – az intézkedések szintjén tűzzenek ki ambiciózus célértékeket az intézkedésekből közvetlenül részesülő nők és lányok arányára vonatkozóan, és tegyenek jelentést ezekről, valamint fokozott mértékben összpontosítsák intézkedéseiket a legszegényebb háztartásokra.
13. A Tanács nyugtázza különösen a Számvevőszék arra irányuló ajánlásait, hogy építsék be az éghajlatváltozás elleni globális szövetség(+)-ból levont tanulságokat a jövőbeli globális kezdeményezésekbe, többek között az NDICI – Globális Európa éghajlat-politikai célértékének megvalósításába. Ezzel kapcsolatban a Tanács felkéri a Bizottság szolgálatait és az EKSZ-t, hogy:
- rendszeresen vizsgálják felül a célkitűzéseket, és módosítsák őket, ha a végrehajtás során kiderül, hogy nem áll rendelkezésre elegendő finanszírozás,
 - stratégiaileg járjanak el a forráselosztás során, olyan objektív kritériumok alkalmazásával, amelyek figyelembe veszik a partnerországok által ugyanarra az ágazatra más forrásokból kapott támogatást is,
 - szisztematikusan elemezzék és dokumentálják az intézkedések költségvetésben szereplő kiadásait azok észszerűségének biztosítása, valamint a támogatási eszközök és a finanszírozási források megkettőződésének elkerülése érdekében,
 - biztosítsák az ilyen kezdeményezések általános ismertségét a kedvezményezett országokat és potenciális adományozókat célzó kommunikációs tevékenységek, többek között közös küldetések révén, az „Európa együtt” megközelítés keretében.